

แผนจัดการเรียนรู้ ที่ ๖

ท๔๑๒๐๑ วรรณกรรมอีสาน ๑ ช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๔ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ วรรณกรรมอีสานเฉพาะเรื่อง (ประเภทกาพย์)

สาระสำคัญ

หลังจากที่ได้เรียนรู้ลักษณะทั่วไปของวรรณกรรมอีสานแล้ว พบว่าวรรณกรรมประเภทกาพย์เป็นท่วงทำนองที่พบแพร่หลาย จึงนำมาฝึกอ่านให้ถูกท่วงทำนอง เข้าใจเรื่องราวและนำสาระคุณค่าไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านวรรณกรรมอีสานประเภทกาพย์ได้ถูกท่วงทำนองและประเมินคุณค่าได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงวรรณกรรมประเภทกาพย์ได้ถูกท่วงทำนอง
๒. อธิบายความหมายได้
๓. บอกคุณค่าด้านวรรณศิลป์และด้านสังคมได้

สาระการเรียนรู้

๑. ท่วงทำนองการอ่านกาพย์
๒. ความหมายของวรรณกรรม
๓. คุณค่าด้านวรรณศิลป์และด้านสังคม

คุณลักษณะที่ปลูกฝัง

รักการอ่านวรรณกรรมอีสาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูแจ้งจุดประสงค์ กิจกรรมและเกณฑ์การประเมินผล
๒. นักเรียนทบทวนประเภทและรูปแบบฉันทลักษณ์ของวรรณกรรมอีสาน โดยให้กลุ่มที่เคยรายงานเรื่องนี้ เล่าให้เพื่อนฟังอีกครั้งหนึ่ง
๓. ครูแจกใบความรู้วรรณกรรมอีสาน เรื่องกาพย์ปี่สอหลากหลาย
๔. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างทางฉันทลักษณ์
๕. ครูอ่านออกเสียงให้ฟังเป็นตัวอย่าง นักเรียนอ่านตามให้ถูกท่วงทำนอง
๖. สุ่มนักเรียนอ่านรายบุคคล ครูแนะนำข้อบกพร่อง นักเรียนปรับปรุงแก้ไข
๗. ครูสาธิต "การเข็ง" ด้วยกาพย์ปี่สอหลากหลาย (เป็นผู้นำขับ) นักเรียนขับตาม (เป็นลูกคู่)

๘. ให้นักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้นำจับ นักเรียนอื่นๆ เป็นลูกคู่
 ๙. ช่วยกันศึกษาความหมาย สรุปคำสอนเรื่องปุสอหนฺลหฺน
- ชั่วโมงที่ ๓-๔**

๑. แจกใบความรู้เรื่องหลานสอนปุ
 ๒. นักเรียนแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ศึกษาวิเคราะห์ความหมายและคุณค่าด้านวรรณศิลป์และด้านสังคม ภาพย์ปุสอหนฺลหฺน และภาพย์หลานสอนปุ ดังต่อไปนี้
- กลุ่มที่ ๑ ภาพย์ปุสอหนฺลหฺนครั้งแรก
 กลุ่มที่ ๒ ภาพย์ปุสอหนฺลหฺนครั้งหลัง
 กลุ่มที่ ๓ ภาพย์หลานสอนปุครั้งแรก
 กลุ่มที่ ๔ ภาพย์หลานสอนปุครั้งหลัง
 กลุ่มที่ ๕ สาธิตการซึ่งเป็นเวลา ๕-๑๐ นาที
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานด้วยภาษาไทยอีสาน
 ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านท่วงทำนองบทกลอนทั้งสอบแบบ และการประเมินคุณค่าของวรรณกรรม
 ๕. นักเรียนบันทึกข้อสรุปในสมุดบันทึก

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้วรรณกรรมอีสานเรื่อง ปุสอหนฺลหฺน
 ๒. ใบความรู้วรรณกรรมอีสานเรื่อง หลานสอนปุ
 ๓. แบบทดสอบ (ดูที่ภาคผนวกท้ายเล่ม)

การวัดผลประเมินผล

๑. กระบวนการวัด

สิ่งที่วัด	วิธีการ	เครื่องมือ
๑. ทักษะการอ่านออกเสียงบทกลอน	ข้อ ๑ ครูสังเกตการอ่านออกเสียงบทกลอนประเภทโคลง	ข้อ ๑ แบบประเมินการอ่านออกเสียงบทกลอน
๒. การวิเคราะห์ความหมาย	สารและภาพย์รายบุคคล	ข้อ ๒-๓ แบบประเมินการพูดรายงาน
๓. การประเมินคุณค่าวรรณกรรม	ข้อ ๒-๓ ครูและนักเรียนสังเกตจากการรายงาน	ข้อ ๔ สังเกตการอ่าน
๔. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ความรักการอ่าน)	ข้อ ๔ ครูบันทึกจำนวนหนังสือที่ยืมอ่านนอกเวลาและการส่งรายงานการอ่านเพิ่มเติม	
	ทดสอบปลายภาค	แบบทดสอบ

๒. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

๒.๑ ทักษะการอ่านออกเสียง

ระดับ ๓ (ดีมาก) ถ้าอ่านได้ถูกต้องทำนอง ราบรื่นไม่ติดขัด

ระดับ ๒ (ดี) ถ้าอ่านได้ถูกต้องทำนอง ติดขัดบ้าง

ระดับ ๑ (ปรับปรุง) ถ้าอ่านไม่ถูกต้องทำนอง ติดขัดมาก

๒.๒ การอธิบายความหมาย

ระดับ ๓ (ดีมาก) ถ้าความหมายถูกต้อง อธิบายเพิ่มเติมชัดเจน

ระดับ ๒ (ดี) ถ้าความหมายถูกต้อง อธิบายเพิ่มเติมน้อย

ระดับ ๑ (ปรับปรุง) ถ้าความหมายไม่ถูกต้อง ไม่อธิบายเพิ่มเติม

๒.๓ การบอกคุณค่าด้านวรรณศิลป์และด้านสังคม

ระดับ ๓ (ดีมาก) ถ้าบอกคุณค่าได้ถูกต้อง ยกตัวอย่างได้ชัดเจน

ระดับ ๒ (ดี) ถ้าคุณค่าได้ถูกต้อง มีตัวอย่างน้อย

ระดับ ๑ (ปรับปรุง) ถ้าบอกคุณค่าไม่ถูกต้อง ต้องศึกษาและรายงานเพิ่มเติม

๒.๔ ความรักการอ่าน

ระดับ ๓ (ดีมาก) ถ้ายืมหนังสือและรายงานการอ่าน ๓ เรื่องขึ้นไป

ระดับ ๒ (ดี) ถ้ายืมหนังสือและรายงานการอ่าน ๒ เรื่อง

ระดับ ๑ (ปรับปรุง) ถ้ายืมหนังสือและรายงานการอ่านเรื่องเดียว

๒.๕ ทดสอบปลายภาค ให้อธิบายความหมายและประเมินคุณค่าของบทกลอน
ใช้เกณฑ์เดียวกับข้อ ๒.๒

กิจกรรมต่อเนื่อง

๑. เลือกห้องบทประพันธ์ที่ชอบ
๒. อ่านทั้งสองเรื่องเพิ่มเติมจากหนังสือฉบับสมบูรณ์
๓. ฝึกเขียนอักษรไทยน้อยไปด้วย
๔. ฝึกเขียนเพื่อเตรียมสาคิตในโอกาสต่างๆ

เครื่องมือเพิ่มเติม

๑. ใบความรู้ วรรณกรรมอีสานเรื่อง ภาพ์ปูสอนหลาน
๒. ใบความรู้ วรรณกรรมอีสานเรื่อง ภาพ์หลานสอนปู่